

Погоджено:
засідання педагогічної ради

Затверджено:

Протокол № від 30. 08. 2019р.

Директор школи

С.Д.Штокалко

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Стримбівської загальноосвітньої школи

I-II ступенів

на 2019- 2020 навчальний рік

Структура освітньої програми Стримбівської ЗОШ І-ІІ ступенів

Розділ 1. Призначення школи та засіб її реалізації.

Розділ 2. Опис "моделі" випускника школи

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу школи

Розділ 4. Освітні програми для школи І та ІІ ступенів (Навчальний план та його обґрунтування)

Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу та застосовування у ньому педагогічних технологій.

Розділ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Розділ 7. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Розділ 1

Призначення школи та засіб її реалізації

Головною метою школи є забезпечення реалізації права громадян на здобуття базової середньої освіти в обсязі державних стандартів.

Школа забезпечує здобуття початкової та базової середньої освіти.

Головними завданнями школи є:

- забезпечення реалізації права громадян на здобуття базової середньої освіти;
- створення умов для всебічного розвитку дитини шкільного віку;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Школа в своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. №778{ *Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 28 (28-2014-п) від 22.01.2014 , N 671 (671-2016-п) від 27.09.2016 ,N 576 (576-2017-п) від 09.08.2017* }, іншими нормативно-правовими актами, власним Статутом.

Важливе завдання - розвивати творчі здібності учнів, допомагати їм реалізовувати свої таланти. Всебічний і гармонійний розвиток особистості передбачає єдність її освіченості, вихованості, загального розвитку. Виходячи з

завдань сучасної освіти, процес навчання покликаний забезпечувати три функції – освітню, виховну, розвиваючу.

Навчання має комплексний вплив на особистість, незважаючи на те, що освітня функція найбільш специфічна для даного процесу. Сама освіта передбачає формування не лише знань і умінь, але й певних якостей, світогляду, ідейності, моральності особистості. Умовне виділення освітньої, виховної і розвиваючої функції є корисним у практичній діяльності вчителя, особливо при плануванні завдань навчання.

Освітня функція передбачає, в першу чергу, засвоєння наукових знань, формування спеціальних і загально-навчальних умінь і навичок. Наукові знання передбачають факти, поняття, закони, закономірності, теорії, узагальнену картину світу. У відповідності з освітньою функцією вони повинні стати надбанням особистості, увійти в структуру її досвіду. Найповніша реалізація цієї функції повинна забезпечити повноту, систематичність і усвідомленість знань, їх міцність і дієвість. Це вимагає такої організації процесу навчання, щоб із змісту навчального предмета, що відображає відповідну галузь наукового знання, не випадали елементи, які є важливими для розуміння основних ідей і суттєвих причинно-наслідкових зв'язків, щоб у загальній системі знань не утворювалося пустот. Знання повинні бути належним чином впорядковані, набуваючи все більшої стрункості й логічної впорядкованості, щоб нові знання впливали з раніше засвоєних і прокладали шлях до наступних знань.

Конкретним результатом реалізації освітньої функції є дієвість знань, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загально-навчальних умінь і навичок.

Спеціальні уміння і навички — це специфічні для певного навчального предмета і галузі науки практичні уміння й навички. Наприклад, з фізики і хімії - це розв'язування задач, проведення лабораторних дослідів, показ демонстрацій, здійснення дослідницьких робіт. З географії – робота з картою, географічні вимірювання, орієнтування за допомогою компасу та інших приладів. З математики — розв'язування задач, робота з обчислювальними машинами різних типів, з логарифмічною лінійкою, з моделями та ін. З біології - робота з гербаріями, муляжами, колекціями, препаратами, мікроскопами.

Крім спеціальних умінь і навичок у процесі навчання учні оволодівають загально-навчальними уміннями і навичками, які мають відношення до всіх предметів, наприклад, навичками роботи з книгами, довідниками, читання й письма, бібліографічним апаратом, раціональної організації домашньої праці, дотримання режиму дня тощо.

Процес навчання поряд з освітньою реалізує й виховну функцію, формуючи в учнів світогляд, моральні, трудові, естетичні, етичні уявлення, погляди, переконання, способи відповідної поведінки і діяльності в суспільстві, систему

ідеалів, відношень, потреб, фізичну культуру, тобто сукупність якостей особистості.

Таким чином, головне завдання педагогічного колективу Стримбівської ЗОШ I-II ступенів – в повній мірі реалізувати та гармонійно поєднати реалізацію всіх аспектів у навчанні:

- системою уроків, які передбачають завдання освіти, виховання і розвитку учнів;
- змістом діяльності учителя і учнів, який забезпечував би реалізацію всіх трьох видів завдань;
- різноманітністю методів, форм і засобів навчання;
- в процесі контролю і самоконтролю навчання і при аналізі його результатів, причому одночасно оцінюється якість реалізації всіх функцій, а не однієї з них.

Сукупність цих вимог при побудові процесу навчання підносить його на якісно новий рівень, при якому комплексно реалізуються завдання, що стоять перед школою.

Розділ 2

Опис "моделі" випускника школи

Випускник Нової української школи, Стримбівської ЗОШ I-II ступенів, зокрема – це особистість, патріот та інноватор.

- Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
- Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення;
- Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

- людина освічена, що самостійно здобуває знання, готова до прийняття морально виправданих рішень, вміє усвідомлювати різноманіття життєвих цінностей (свобода, співпраця, повага іншої особистості), особисту самоцінність. Може здійснювати вибір: жити й працювати в різновіковому колективі. Здатний планувати своє життя у відповідності з метою, приймати рішення. Має життєвий досвід діяльності в групі: під керівництвом, самостійно, в парі, з книгою, з документами, з приладами, з комп'ютером.

Основні характерологічні орієнтири особистості випускника - вільна особистість. Особистість, що має високий рівень самосвідомості, громадянськості та самодисципліни. Така, що поважає себе, усвідомлює свою цінність та цінність іншої особистості, здатна нести відповідальність перед собою та суспільством.

Гуманна особистість – проявляє милосердя, доброту, здатність до співпереживання, терпимість і доброзичливість. Готова надати допомогу, прагне до миру й розуміє цінність людського життя.

Духовна особистість – має потребу до пізнання й самопізнання, рефлексії, має потребу в красі й спілкуванні.

Творча особистість – наділена розвинутими здібностями, знаннями, вміннями, навичками, розвинутим інтелектом.

Практична особистість – знає основи комп'ютерної грамотності, професійної підготовки, має естетичний смак, гарні манери, знає й поважає. Це людина, яка є прихильником здорового способу життя.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів початкової школи. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Таким чином, педагогічний колектив Стримбівської ЗОШ I-II ступенів повинен виховувати випускника, який здатний до самовизначення й самореалізації.

Розділ 3.

Цілі та задачі освітнього процесу школи

Головною метою діяльності Стримбівської ЗОШ I-II ступенів є забезпечення реалізації права громадян на здобуття базової середньої освіти, широка

загальноосвітня підготовка, побудова освітнього процесу на ідеології формування ключових компетентностей учня, виховання, розвиток здібностей кожної дитини, надання учням можливості для реалізації індивідуальних творчих потреб, формування творчої особистості учня, здатної до професіонального самовизначення, самореалізації, самовиховання через інноваційні форми навчання.

Режим роботи школи п'ятиденний, тривалість уроків 45 хвилин в 5-19 класах, 40 хвилин в 2-4 класах, 35 хвилин в 1 класі, тривалість перерв між уроками 10, 20 хвилин.

Мова навчання українська.

В 2019-2020 навчальному році в навчальному закладі 9 класів.

Освітній процес організовано відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про загальну середню освіту», Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. №778, Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 №462, Державних стандартів базової та повної загальної середньої освіти, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 та від 23.11.2011 №1392, Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 14.08.2001 №63).

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2019-2020 навчальний рік розпочинається з 02 вересня святом - День знань - і закінчується не пізніше 1 липня.

Закінчується навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової школи та основної школи.

Перед Стримбівською ЗОШ I-II ступенів поставлені такі цілі освітнього процесу:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Очікуванні результати навчання здобувачів освіти повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.

		Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологіч на безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадян ська відповіда льність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприєм ливість і фінансов а	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).

грамотність	Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
--------------------	---

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- Урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- Урок корекції основних компетентностей;
- Комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Розділ 4.

Освітня програма для школи I ступеня

Навчальний план та його обґрунтування

на 2019 - 2020 навчальний рік

Організація освітньої діяльності у 1-4-х класах у 2019-2020 навчальному році здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Указу Президента України від 13.10.2015 № 580/2015 «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21.02.2018 (у 1-2 класах), Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 462 від 20.04.2011 (у 3-4-х класах).

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2019-2020 навчальному році **освітня програма** школи розроблялася на основі:

для 1-2 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН України від 21.03.2018 № 268);

для 3-4 класів – Державного стандарту початкової загальної освіти (2011 р.), типових освітніх програм (наказ МОН України від 20.04.2018 № 407).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення (за першою Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальної програми, відповідно до кожної змістової лінії;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Освітню програму Стримбівської загальноосвітньої школи I-II ступенів для I ступеня укладено за **сьома основними освітніми галузями**(1-2 класи)

Мовно-літературна освітня галузь (українська мова, англійська мова) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти».

Математична галузь (математика) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань **початкового курсу математики** здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано **орієнтовний перелік** додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі («Я досліджую світ») можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрований суті, а саме:

«*Людина*» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«*Людина серед людей*» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«*Людина в суспільстві*» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«*Людина і світ*» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«*Людина і природа*» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь (*інформатика*) починає реалізуватися з 2-го класу та ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Технологічна освітня галузь (*дизайн і технології*) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь (*мистецтво*) ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь реалізується через інтегровані предмети вивчення за окремими видами мистецтва: «Музичне мистецтво»,

«Образотворче мистецтво», де відбудеться реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті освіти програма має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та однією з іноземних мов;

2) математична;

3) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;

4) інноваційність;

5) екологічна;

6) інформаційно-комунікаційна;

7) здатність до навчання впродовж життя;

8) громадянські та соціальні компетентності;

9) культурна;

10) підприємливість та фінансова грамотність;

та **наскрізних умінь**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Освітню програму Стримбівської загальноосвітньої школи I-II ступенів для **I ступеня** укладено за **такими основними освітніми галузями**(3-4 класи)

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова (мова і читання)», «Іноземна мова».

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках

кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти І ступеня (далі –навчальний план).

**Робочий навчальний план Стримбівської ЗОШ І-ІІ ступенів
для початкової школи
на 2019-2020 навчальний рік**

№ з/п	Навчальний предмет, назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень у класах			
		1кл.	2кл.	3кл.	4кл.
1	Українська мова	-	-	7	7
2	Мовно- літературна	7	7	-	-
3	Іноземна мова(англійська мова)	-	-	2	2
4	Іншомовна (англійська мова)	2	3	-	-
5	Математика	-	-	4	4
6	Математична	4	4	-	-
7	Природознавство	-	-	2	2
8	Я у світі	-	-	1	1
9	Я досліджую світ	3	3	-	-

10	Музичне мистецтво	1	1	1	1
11	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
12	Технологічна	1	1	-	-
13	Трудове навчання	-	-	1	1
14	Інформатика	-	-	1	1
15	Інформатична		1		
16	Фізична культура	-	-	3	3
17	Фізкультурна	3	3	-	-
18	Основи здоров'я	-	-	1	1
РАЗОМ		19+3	21+3	21+3	21+3

Варіативний складник

1	Основи християнської етики (курс за вибором)	-	-	1	1
2	Індивідуальні консультації та групові заняття	1	1	1	1
РАЗОМ		1	1	2	2
Гранично допустиме навантаження на одного учня		20	22	23	23
Загальнорічна кількість навчальних годин		23	25	26	26
Всього фінансується		23	25	26	26

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Про використання
робочого навчального плану
в початкових класах
Стримбівської ЗОШ І-ІІ ступенів
у 2019-2020 навчальному році

В початковій школі є 4 класи , у яких навчається - 61 учень , з них
у 1 класі – 13 учнів , у 2 класі - 19 учнів , у 3 класі - 14 учнів , у 4 класі – 15 учнів.

Робочий навчальний план складений :

для 1-2 класів за Типовою освітньою програмою для закладів загальної
середньої освіти (1-4 клас), розробленою під керівництвом О.Я. Савченко,
затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 № 268

для 3-4 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня , затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня», (**Таблиця 1**)

За рішенням педагогічної ради для забезпечення повноцінної загальної середньої освіти в межах фінансування реалізовано як інваріантну так і варіативну складову навчального плану.

Інваріантна частина робочого навчального плану відповідає аналогічній частині Типового навчального плану.

Варіативна частина розподілена з урахуванням інтересів і потреб учнів, а також кадрового забезпечення та матеріально-технічної бази школи

Організація навчання **інваріантної складової** здійснюватиметься за навчальними програмами :

№ з/п	Навчальний предмет, освітня галузь	Назва програми	Клас	Нормативно – правове забезпечення
1.	Українська мова	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи, К., 2016 р.	3-4	Наказ МОН України № 948 від 05.08.2016
2	Мовно літературна	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас), розробленою під керівництвом О.Я. Савченко	1-2	Наказ МОН України № 268 від 21.03.2018
3	Літературне читання	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2 - 4 класи, К., 2016 р.	3-4	Наказ МОН України № 948 від 05.08.2016
4.	Іншомовна (англійська мова)	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас), розробленою під керівництвом О.Я. Савченко	1-2	Наказ МОН України № 268 від 21.03.2018
5.	Іноземна мова (англійська)	«Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 1-4 класи», К., 2016 р.	3-4	Наказ МОН України № 948 від 05.08.2016
6	Математична	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас), розробленою під керівництвом О.Я. Савченко	1-2	Наказ МОН України № 268 від 21.03.2018

7	Математика	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи, К., 2016 р.	3-4	Наказ МОН України № 948 від 05.08.2016
8	Я досліджую світ	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас), розробленою під керівництвом О.Я. Савченко	1-2	Наказ МОН України № 268 від 21.03.2018
9.	Природознавство	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи, К., 2016 р.	3-4	Наказ МОН України № 948 від 05.08.2016
10	Я у світі	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3 - 4 класи, К., 2016 р.	3-4	Наказ МОН України № 948 від 05.08.2016
11	Мистецька	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас), розробленою під керівництвом О.Я. Савченко	1-2	Наказ МОН України № 268 від 21.03.2018
12	Образотворче мистецтво	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи, К., 2016 р.	3-4	Наказ МОН України № 948 від 05.08.2016
13	Музичне мистецтво	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи, К., 2016 р.	3-4	Наказ МОН України № 948 від 05.08.2016
14	Трудове навчання	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи, К., 2016 р.	2-4	Наказ МОН України № 948 від 05.08.2016
15	Технологічна	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас), розробленою під керівництвом О.Я. Савченко	1-2	Наказ МОН України № 268 від 21.03.2018
16	Фізкультурна	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас), розробленою під керівництвом О.Я. Савченко	1-2	Наказ МОН України № 268 від 21.03.2018
17	Фізична культура	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи, К., 2016 р.	3-4	Наказ МОН України № 948 від 05.08.2016
18	Основи здоров'я	Основи Здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи, К., 2016 р.	3-4	Наказ МОН України № 948 від 05.08.2016
19	Інформатика	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2-4 класів, К., 2016 р.	3-4	Наказ МОН України № 948 від 05.08.2016

Організація навчання **варіативного складника** здійснюватиметься таким чином :

- продовжено викладання **курсу „Основ християнської етики” у 3- 4 класах по 1 год.**

- з урахуванням інтересів та потреб учнів відведено **по 1 годині на**

індивідуальні консультації та групові заняття у 1-4 класах.

Перелік навчальних програм варіативної складової робочого навчального плану для вивчення предметів у 2019-2020 навчальному році

№ з/п	Назва програми	Спрямування	Клас	Коли і ким затверджена
1.	„ <u>Основи християнської етики</u> ” Програми для ЗНЗ 1-11 ,Свічадо	Курс за вибором <u>«основи християнської етики»</u>	3-4	Лист МОН України, від 16.07.2015, № 1/11-10027

Освітня програма для школи II ступеня

Навчальний план та його обґрунтування на 2019 - 2020 навчальний рік

Освітня програма Стримбівської ЗОШ II ступеня (базова середня освіта) розроблена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, розробленої на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р. №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти .

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які на тепер подані в рамках навчальних планів (таблиці 1;10);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, затверджених наказом МОН України від 07.06.2017 року № 804 та від 23.10.2017 року №1407, перелік яких наведено в таблиці 18; пропонується зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (далі –навчальний план).

**Робочий навчальний план Стримбівської ЗОШ І-ІІ ступенів
для 5-9 класів
на 2019-2020 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	9 клас
Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
Українська література	2	2	2	2	2
Іноземна мова (англійська мова)	3	2	3	3	2
Друга іноземна мова (франц. мова)	2	2	-	-	2
Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Історія України	1	1	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	-	1	1	1	1
Основи правознавства	-	-	-	-	1
Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
Мистецтво	-	-	-	1	1
Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
Математика	4	4	-	-	-
Алгебра	-	-	2	2	2
Геометрія	-	-	2	2	2
Природознавство	2	-	-	-	-
Біологія	-	2	2	2	2
Географія	-	2	2	2	1,5
Фізика	-	-	2	2	3
Хімія	-	-	1,5	2	2
Трудове навчання	2	2	1	1	1
Інформатика	1	1	1	2	2

Основи здоров'я	1	1	1	1	1
Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом	25,5+3	27,5+3	28+3	28,5+3	31+3
Варіативний складник					
Факультативи ,курси за вибором	2,5	3	2,5	3	2
Курс за вибором«Основи християнської етики»	1	1	1	1	1
Курс за вибором «Дизайн і технології»		1	1		-
Фізика дивовижного (факультатив)			0,5		
Методи розв'язування фізичних задач(факультатив)				1	
Юні мовознавці (факультатив)	-	-	-		1
Я-моє здоров'я - моє життя (факультатив)	0,5				
Курс «Права дитини»	1	-	-	-	-
Курс «Права дитини у вільній країні»	-	1	-		-
Курс «Історія українського козацтва»				1	
Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31	32	33	33
Всього годин	31	33,5	33,5	34,5	36
Всього фінансується	31	34	33,5	34,5	36

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Про використання
робочого навчального плану
у 5- 9 класах
Стримбівської ЗОШ І-ІІ ступенів
у 2019-2020 навчальному році

В основній школі є 5 класів , у яких навчається - 73 учнів , з них
у 5 класі - 13 учнів , у 6 класі - 15 учнів , у 7 класі - 14 учнів , у 8 класі – 20 учнів,
у 9 класі- 11 учнів.

Робочий навчальний план складений :
для 7; 8 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної
середньої освіти ІІ ступеня , затвердженої наказом Міністерства освіти і науки
України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми
закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня», (**Таблиця 1**)
для 5; 6; 9 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної
середньої освіти ІІ ступеня , затвердженої наказом Міністерства освіти і науки

України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», (**Таблиця 10**)

За рішенням педагогічної ради для забезпечення повноцінної загальної середньої освіти в межах фінансування реалізовано як інваріантну так і варіативну складову навчального плану.

Інваріантна частина робочого навчального плану відповідає аналогічній частині Типового навчального плану.

Варіативна частина розподілена з урахуванням інтересів і потреб учнів, а також кадрового забезпечення та матеріально-технічної бази школи.

Організація навчання інваріантної складової здійснюватиметься за навчальними програмами, розробленими відповідно до Державних стандартів:

№ з/п	Навчальний предмет	Назва програми	Клас	Нормативно – правове забезпечення
1	Українська мова	«Українська мова. 5-9 класи», Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, - К., 2017 р.	5-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
2	Українська література	«Українська література. 5-9 класи», Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, - К., 2017 р.	5-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
3	Іноземна мова (англ. мова)	«Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи», К., 2017 р.	5-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
4	Іноземна мова (франц. мова)	«Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи», К., 2017 р.	5; 6; 9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
5	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. - К., 2017	5-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
6	Історія України	«Історія України. Всесвітня історія. 5–9 класи», Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. - К., 2017	5-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804

7	Всесвітня історія	«Історія України. Всесвітня історія. 5–9 класи», Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. - К.,2017	6-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
8	Правознавство (практичний курс)	Навчальна програма «Правознавство (практичний курс)» для 9-х класів навчальних закладів з українською мовою навчання авторів Пометун О.І., Ремех Т. О. , "Вікторія",2008	9	Лист МОНУ від 21.05.2008 № 1/11-1969
9	Математика	«Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., Нелін Є.П., Номіровський Д.А., Паньков А.В., Тарасенкова Н.А., Чемерис М.В., Якір М.С.)- К.,2017	5-6	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
10	Алгебра	«Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (авт. М. Бурда, Ю. Мальований, Є. Нелін, Д. Номіровський, А. Паньков, Н. Тарасенкова, М. Чемерис, М. Якір), - К.,2017	7-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
11	Геометрія	«Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (авт. М. Бурда, Ю. Мальований, Є. Нелін, Д. Номіровський, А. Паньков, Н. Тарасенкова, М. Чемерис, М. Якір), - К.,2017	7-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
12	Природознавство	«Природознавство.5 клас» Програма для загальноосвітніх навчальних закладів,- К.2017	5	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
13	Біологія	«Біологія. 6–9 класи» Навчальна програми для загальноосвітніх навчальних закладів, – К.2017	6-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
14	Географія	«Географія. 6–9 класи» Навчальна програми для загальноосвітніх навчальних закладів, – К.2017	6-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
15	фізика	«Фізика. 7–9 класи» Навчальна програми для загальноосвітніх навчальних закладів, – К.2017	7-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804

16	хімія	«Хімія. 7–9 класи» Навчальна програми для загальноосвітніх навчальних закладів, – К.2017	7-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
17	Музичне мистецтво	«Мистецтво. 5–9 класи» Навчальна програми для загальноосвітніх навчальних закладів, – К.2017	5-8	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
18	мистецтво	«Мистецтво. 5–9 класи» Навчальна програми для загальноосвітніх навчальних закладів, – К.2017	8-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
19	Образотворче мистецтво	«Мистецтво. 5–9 класи» Навчальна програми для загальноосвітніх навчальних закладів, – К.2017	5-7	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
20	Трудове навчання	«Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 – 9 класи», – К.2017	5-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
21	Основи здоров'я	«Основи здоров'я. 5–9 класи» Навчальна програми для загальноосвітніх навчальних закладів, – К.2017	5-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
22	інформатика	«Інформатика. «Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів, – К.2017	5-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804
23	Фізична культура	«Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів ,5–9 класи», – К.2017	5-9	Наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804

Варіативна частина розподілена з урахуванням інтересів і потреб учнів, а

також кадрового забезпечення та матеріально-технічної бази школи .

Організація навчання **варіативної складової** здійснюватиметься таким чином :

З урахуванням інтересів та потреб учнів відведено години на:

- продовження викладання **курсу „Основи християнської етики” у 5 - 9 класах по 1 год.**

- курси за вибором :

- **«дизайн і технології»** по 1год. у 6-7класах;
- **«права дитини»** 1год. у 5 класі;
- **«права людини у вільній країні»** 1год. у 6 класі;
- **«історія українського козацтва»** 1год. у 8класі;

-факультативи :

- **«юні мовознавці»** 1год. у 9 класі;
- **«Методи розв'язування фізичних задач»** 1год. у 8 класі;

- «Фізика дивовижного»
- «Я- моє здоров'я- моє життя»

0,5 год. у 7 класі;
0,5 год. у 5 класі;

**Перелік навчальних програм
варіативної складової робочого навчального плану
для вивчення предметів у 2019-2020 навчальному році**

№ з/п	Назва програми	Спрямування	Клас	Коли і ким затверджена
1.	„Основи християнської етики” Програми для ЗНЗ 1-11 ,Свічадо	курс <u>«Основи християнської Етики»</u>	5 6 7 8 9	Лист МОН України, від 16.07.2015, № 1/11-10027
2	Навчальна програма курсу « Права дитини », 5 клас, (автори Левчишина О.М., Майорський В.В.).	курс «Права дитини»	5	Лист ІМЗО від 02.07.2018 № 22.1/12-Г- 473
3	Навчальна програма курсу « Права дитини у вільній країні», 6 клас (автори Левчишина О.М., Майорський В.В.).	курс «Права дитини у вільній країні»	6	Лист ІМЗО від 02.07.2018 № 22.1/12-Г- 472
4.	Навчальна програма курсу за вибором « Історія українського козацтва», 8 клас (автор Степанова Н.М.).	курс « Історія українського козацтва»	8	Лист ІМЗО від 27.06.2017 № 22.1/12-Г- 280
5	Програми курсів за вибором і факультативів з української мови. 8-11 класи / За заг. ред. К.В.Таранік-Ткачук. – К. : Грамота	Факультативний курс «Юні мовознавці»	9	Лист ІМЗО від 18.10.2016 № 2.1/12-Г- 776
6	Навчальна програма курсу за вибором « Дизайн і технології» (Антошкін Т.В., Терещук Б.М., Тарара А.М., Тименко В.П., +Левін Б.П.), 5-9 клас, Інститут педагогіки НАПА України.	курс <u>«Дизайн і технології»</u>	6 - 7	Лист ІМЗО від 25.09.2018 № 22.1/12-Г- 906
7	Збірник програм ,курсів за вибором з фізики (за загальною редакцією Хоменко О.В.) . 7-11 класи. – : Вид. група "Основа",	Факультативний курс «Фізика дивовижного»	7	Лист ІМЗО від 12.12.2016 № 2.1/12-Г- 873

		Факультативний курс «Методи розв'язування фізичних задач»	8	
8	Програма факультативного курсу « Я- моє здоров'я – моє життя » для учнів 5-6 класів загальноосвітніх навчальних закладів(автор Лещук Н.О.) 5-6,Всеукраїнська благодійна організація «Рівний Рівному»	Факультативний курс «Я- моє здоров'я – моє життя «»	5	Лист ІМЗО від 16.08.2016 №21.1/ 12 – Г- 579

Розділ 6.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Одним з сучасних викликів цієї Освітньої програми є впровадження Державного стандарту початкової освіти (НУШ). Ці документи мають новий зміст, спрямований на формування компетентностей в учнів, дотриманням діяльнісного та компетентнісного підходів, реалізацією інтегрованого навчання.

Всі ці параметри потребують особливої уваги як з боку адміністрації школи, так і з боку батьків, які перебувають з нами в партнерських відносинах. До вимірювання також належать рівень виконання планів та програм, календарно-тематичне планування вчителя, а також професійно- діяльнісні якості педагогічних працівників. Особливу увагу приділити вчителям початкових класів.

Визначаємо критерії, що містять основні індивідуально-особистісні та професійно - діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування початкової освіти:

- професійно-педагогічна компетентність – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо - розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню дітей молодшого шкільного віку, здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів початкової школи;

- соціально-громадянська компетентність – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв'язанні, усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективною та конструктивною участі в

цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективної командної роботи, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

- загальнокультурна компетентність – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;

- мовно-комунікативна компетентність – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розмірковувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

- психологічно - фасилітативна компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини, здатність сприяти творчому становленню молодших школярів та їхній індивідуалізації;

- підприємницька компетентність – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;

- інформаційно-цифрова компетентність – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

Розділ 7.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Обрана освітня програма реалізації змісту освіти у школі органічно поєднує навчання, виховання і розвиток дитини і будується на основі особистісно орієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів як єдиного системного утворення.

Відповідно до особистісно-орієнтованого підходу в центр освітнього процесу ставляться інтереси здобувача освіти. Освітній процес у школі передбачає гуманне суб'єкт-суб'єктне співробітництво всіх його учасників, діагностично-стимулюючий спосіб організації навчального пізнання, діяльнісно-комунікативну активність учнів, проектування індивідуальних досягнень в усіх видах пізнавальної діяльності, якомога повніше врахування особистих потреб в доборі змісту, методик і технологій навчання та оцінювання учнів.

Компетентнісний підхід передбачає досягнення нової якості результатів освітнього процесу шляхом його орієнтації на формування системи компетентностей особистості як її здатності до продуктивної діяльності у різноманітних навчальних і життєвих ситуаціях на основі здобутих знань, сформованих умінь, мотивів, усвідомлених ціннісних ставлень до світу, набутого

пізнавального досвіду. Така система компетентностей характеризується насамперед міжпредметним змістом, готовністю людини до перетворювальних способів дій, креативної діяльності загалом.

Діяльнісний підхід зумовлює залучення учнів до різноманітних видів діяльності, що дозволяє їм успішніше оволодівати суспільним досвідом та, як наслідок, забезпечує соціальну активність особистості в суспільному житті. Він є системо-утворюючим елементом між компетентнісним і особистісно-орієнтованим підходами, об'єднуючи їх в єдине ціле.

На основі зазначених підходів у школі впроваджується новий тип навчання – навчання інноваційне, яке на відміну від традиційного, націленого в основному на освоєння і підтримку наявних здобутків цивілізації, формує особистість, здатну вносити інноваційні зміни в існуючу культуру й середовище, успішно розв'язувати проблемні ситуації, які постають як перед окремою людиною, так і перед суспільством.

Таке навчання передбачає постійне залучення учнів до активної навчально-пізнавальної діяльності, що характеризується інтенсивною багатосторонньою комунікацією суб'єктів діяльності, обміном інформацією, результатами діяльності учнів між собою і вчителем. Воно спонукає їх до ініціативності, творчого підходу та активної позиції у всіх видах зазначеної діяльності, передбачає не отримання, а здобування знань і вмінь, конструювання власного образу світу, формування ключових компетентностей самим учнем, що значно підвищує результативність освітнього процесу. Результати такого навчання полягають у значно глибшому й усвідомленому розумінні учнями сутності вивченого, сформованості умінь самостійно аналізувати і оцінювати інформацію, формулювати висновки, аргументовано відстоювати свої погляди, слухати інших, поважати альтернативну думку, працювати в групі, будувати конструктивні стосунки з її членами і визначати своє місце в ній

Реалізація змісту освіти у школі та досягнення прогнозованого результату її роботи забезпечується програмно-методичним матеріалом, що відповідає Переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти І та ІІ ступенів, затвердженого наказами МОН від 07.06.2017 №804, від 23.10.2017 №1407, 24.11.2017 №1539, 14.07.2016 №826, від 29.05.2015 №584

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Основні навчально-методичні матеріали з навчальних предметів:

- дидактичні матеріали, матеріали для організації контролю знань;

- робота з учнями, що мають підвищений рівень мотивації для навчання (результати олімпіад);
- інформація з навчально-методичного забезпечення кожного предмета;
- анкети, схеми аналізів (типи і види уроків з різних предметів, типи і види аналізів, картки схеми для самоаналізу);
- інструкції для лабораторних, практичних робіт (зразки);
- тексти контрольних робіт, тренувальних прикладів і завдань до державної підсумкової атестації;
- зразки поурочних планів;
- методичні розробки ;
- питання єдиного орфографічного режиму;
- зразки кращих письмових робіт, виконаних учнями;
- Вибір форм і методів навчання вчителя(Дидактичні матеріали)
-